

1. számú melléklet: OMHV 2020-2021. tanév II. félévnek összegytemi értékelése

A Károli Gáspár Református Egyetem Oktatói Munka Hallgatói Véleményezéséről szóló kérdőív eredményei

a 2020/2021. 2. félévére vonatkozóan

Készítette:

Tartalomjegyzék

1	Bevezetés	3
2	Elmaradt órák és hiányzások	4
3	Oktatói munka hallgatói értékelése.....	7
4	Kijelölt irodalmak és követelményrendszer értékelése.....	13
5	Összefoglalás	16

Bevezetés

A Károli Gáspár Református Egyetem a minőségfejlesztési tevékenység céljából félévente a hallgatók körében elégedettségmérést végez. Az adatfelvétel online megkérdezés formájában, az UniPoll rendszerben, zárt kérdőívekkel történik. Az „Oktatói Munka Hallgatói Véleményezése” (továbbiakban: OMHV) kérdőíven egy adott kurzus adott oktatója véleményezhető, az adott kurzus hallgatói által (így egy hallgató egy félévben több OMHV kérdőívet is kitölthet). A kérdések az oktatók módszertani kultúráját, a kurzus közvetlen infrastruktúráját, az oktatónak a kurzus lebonyolításával kapcsolatos kötelezettségeinek teljesítését; a hallgatóval szemben támasztott követelmények egyértelműségét, teljesíthetőségét érintik. A folyamatos visszajelzések egy körkörös visszacsatolási folyamatot eredményeznek, mely az oktatás minőségének javulásához vezethet.

Jelen dokumentum 2020/2021 2. félévére vonatkozóan mutatja be a kérdőív eredményei alapján a hallgatók véleményét karonként és összesítve is, a teljes egyetemre vonatkozóan. A kiértékelés folyamán az eredmények az érvényes válaszok arányában – a nem válaszolások torzító hatásának kiszűrésével – kerülnek bemutatásra.

Az eredmények teljeskörű megismerése okán az adatokat kétféleképpen mutatjuk be: (1) a válaszlehetőségek százalékos megoszlásának ismertetésével, amivel egy átfogóbb képet kapunk a hallgatók véleményéről, (2) valamint egy átlag érték meghatározásával.

2020/2021 2. félévében összesen 20.086 OMHV kérdőívet töltöttek ki az egyetemen, melyből

- 4.930 (24,5%) az Állam- és Jogtudományi Kar (a továbbiakban: ÁJK),
- 10.101 (50,3%) a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar (a továbbiakban: BTK),
- 370 (1,8%) a Hittudományi Kar (a továbbiakban: HTK),
- 4.110 (20,5%) a Pedagógiai Kar (a továbbiakban: TFK),
- 575 (2,9%) a Szociális és Egészségtudományi Kar (a továbbiakban: SZEK) oktatóiról alkotott hallgatói véleményeket tükrözi.

Az összegyűjtött eredmények értelmezésekor fontos szem előtt tartani, hogy mivel a BTK a legnagyobb hallgatói létszámú kar – ami a válaszok arányában is megmutatkozik – így az összegyűjtött eredményeket leginkább e kar hallgatóinak véleménye határozza meg.

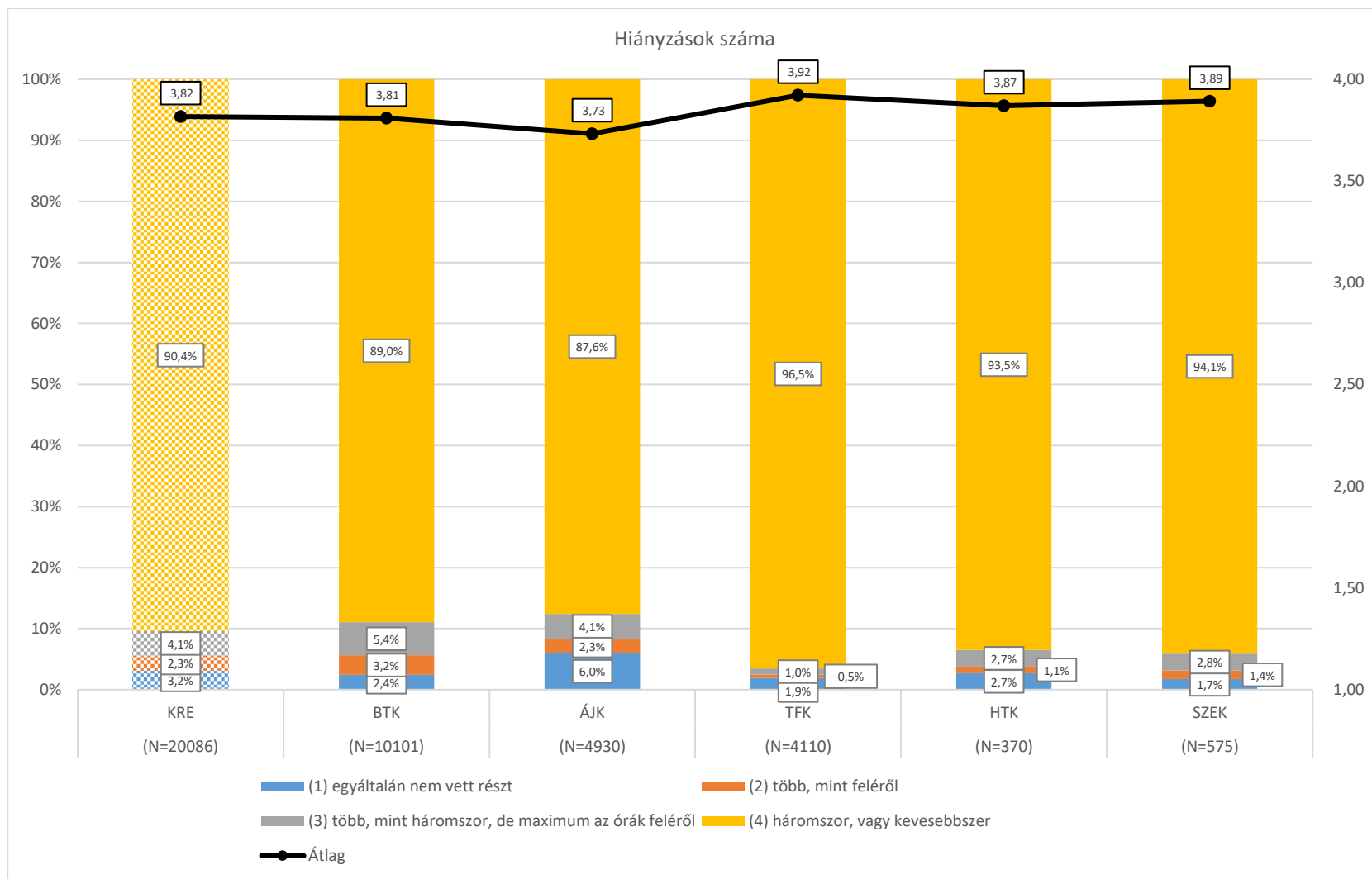
Elmaradt órák és hiányzások

Felmérésre került, hogy hány olyan előadás/gyakorlat volt, melyről a válaszadó hallgató hiányzott, illetve, hogy hány óra maradt el pótlás vagy helyettesítés nélkül. A hallgatók mindkét kérdést négyfokú skálán értékelték, a *hiányzások esetén* az (1) egyáltalán nem vettem részt, (2) több mint a feléről, (3) több mint háromszor, de maximum az órák feléről (4) háromszor vagy kevesebbszer; az *óraelmaradások esetén* az (1) 5-nél több óra maradt el, (2) 2, vagy 2-nél több óra maradt el, (3) 1 óra maradt el, (4) egyáltalán nem maradt el óra válaszlehetőségekkel.

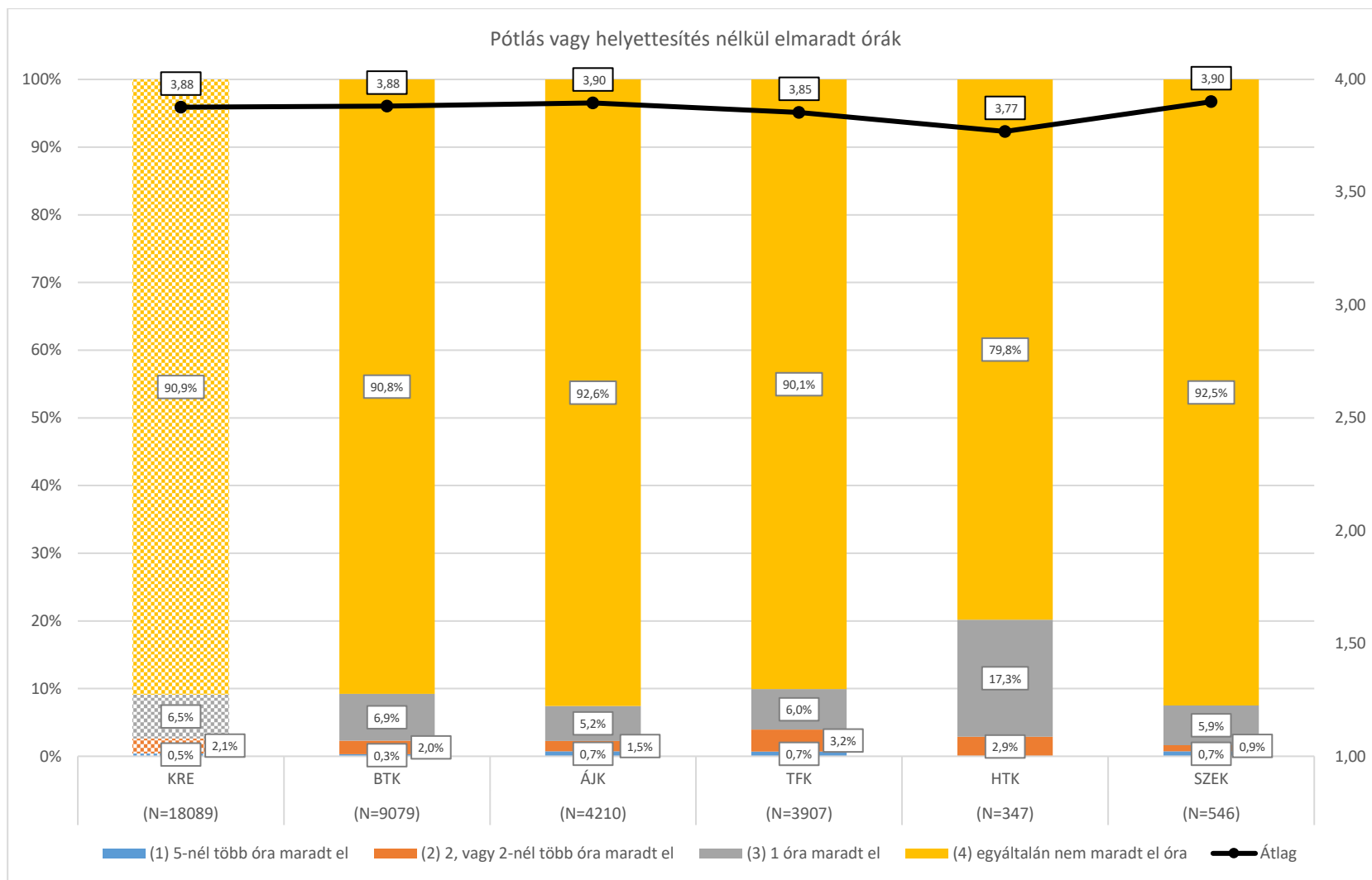
A hiányzások kapcsán a legszembetűnőbb, hogy a válaszadók jelentős többsége 'háromszor vagy kevesebbszer' hiányzott az értékelt óráról: az ÁJK-n és a BTK-n 80% feletti, a HTK-n és a SZEK-en 90% feletti, míg a TFK-n 95% feletti ezen válaszok aránya; a teljes egyetemet tekintve 90,4%. Észrevehető még az is, hogy az ÁJK-n – a többi karhoz képest – magas azon válaszadók aránya (6%), akik 'egyáltalán nem vettek részt' az értékelni kívánt órán. A kérdőív beállításoknak köszönhetően azonban ezen hallgatók (akik egyáltalán nem vettek részt), a kérdőív kitöltését nem folytathatták, az adott órát és oktatóját nem értékelték (1. ábra).

A pótlás vagy helyettesítés nélkül elmaradt órák esetében szintén elmondható, hogy döntő többségben a legjobb értékelés dominál. Egyetemi szinten az értékelések 90,9%-a szerint 'egyáltalán nem maradt el óra', a második leggyakoribb válasz az volt, hogy '1 óra maradt el' (ennek aránya egyetemi szinten 6,5%) (2. ábra). A válaszokat bemutató 2. ábrán szembetűnő, hogy a HTK eredményei eltéréseket mutatnak a többi karhoz képest: E karon a válaszok 79,8%-a szerint 'egyáltalán nem maradt el óra' (míg a többi karon ez az arány 90% feletti). A HTK-n magasabb az 'egy óra maradt el' válaszok aránya (17,3%, míg a többi karon ez az arány 5,2-6,9% közötti), viszont itt egyáltalán nem jellemző az olyan értékelés, mely '5-nél több' elmaradó órára utalna, míg a többi karon elvétve, de akad ilyen is (0,3-0,7%) (2. ábra).

Összességében tehát az óramulasztások tekintetében a hallgatói válaszok arról számolnak be, hogy az órák döntő többségét megtartották, és azokon nagy százalékban részt is vesznek a hallgatók (függetlenül attól, hogy a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat csak a gyakorlatok esetén ír elő kötelező, meghatározott mértékű óralátogatást).

1. ábra: Hiányzások száma

2. ábra: Pótlás vagy helyettesítés nélkül elmaradt órák

Oktatói munka hallgatói értékelése

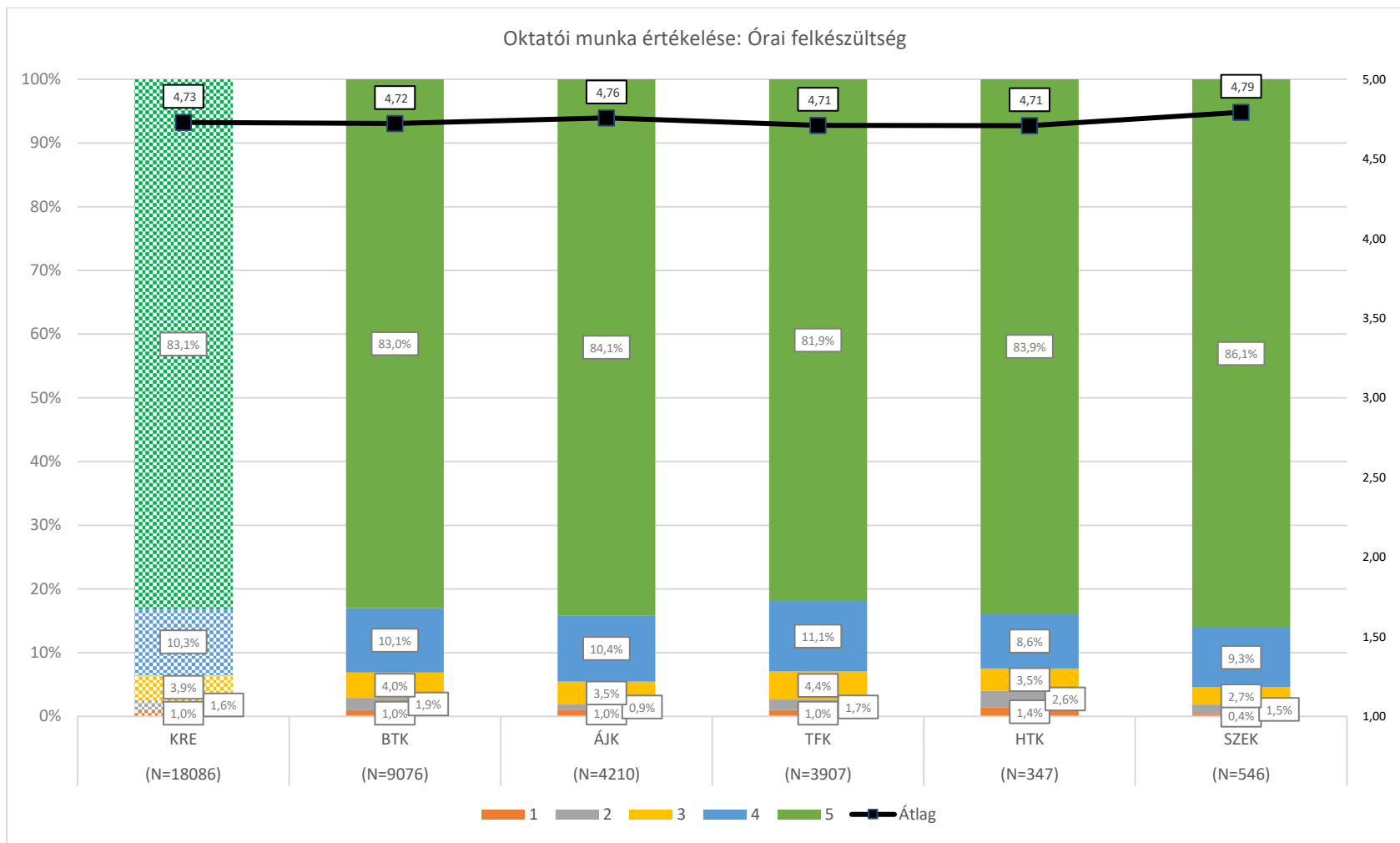
Az oktatás minőségbiztosítását illetően kiemelt feladat a hallgatói visszajelzések gyűjtése az oktatói munkáról, melynek célja egyfajta igényfelmérés a kurzus minőségének vizsgálatához. A beérkezett eredmények megfelelő hasznosítása az oktatás minőségének javulásához vezethet. Az oktatói munkára vonatkozó kérdések több oldalról közelítették meg a témát; rákérdeztek az *oktatók felkészültségére*; az *előadottak logikai felépítésére, követhetőségére, jegyzetelhetőségére*; az *oktató előadásmódjára*; valamint a *segítőkézségére*. A válaszaikat – az iskolai osztályzatok analógiájára – 5 fokú skálán adhatták meg a hallgatók.

Az összegyűjtött átlagokat vizsgálva (3-6. ábra) megállapítható, hogy a válaszadó hallgatók leginkább az *oktatók felkészültségével* elégedettek (átlag: 4,73), ezt követi a *segítőkézség* (átlag: 4,65); az *előadottak logikai felépítése, követhetősége, jegyzetelhetősége* (átlag: 4,56) és végül *előadásmód* (átlag: 4,49), mellyel a hallgatók a legkevésbé elégedettek. Az átlagok mellett alátámasztja a hallgatók összegyűjtött elégedettségét az egyes szempontokra adott 'nagyon elégedett' (5) válaszok igen magas (71,8% és 83,1% közötti) aránya és a 'nagyon elégedetlen' (1) válaszok meglehetősen alacsony (1,0% és 2,8% közötti) aránya is.

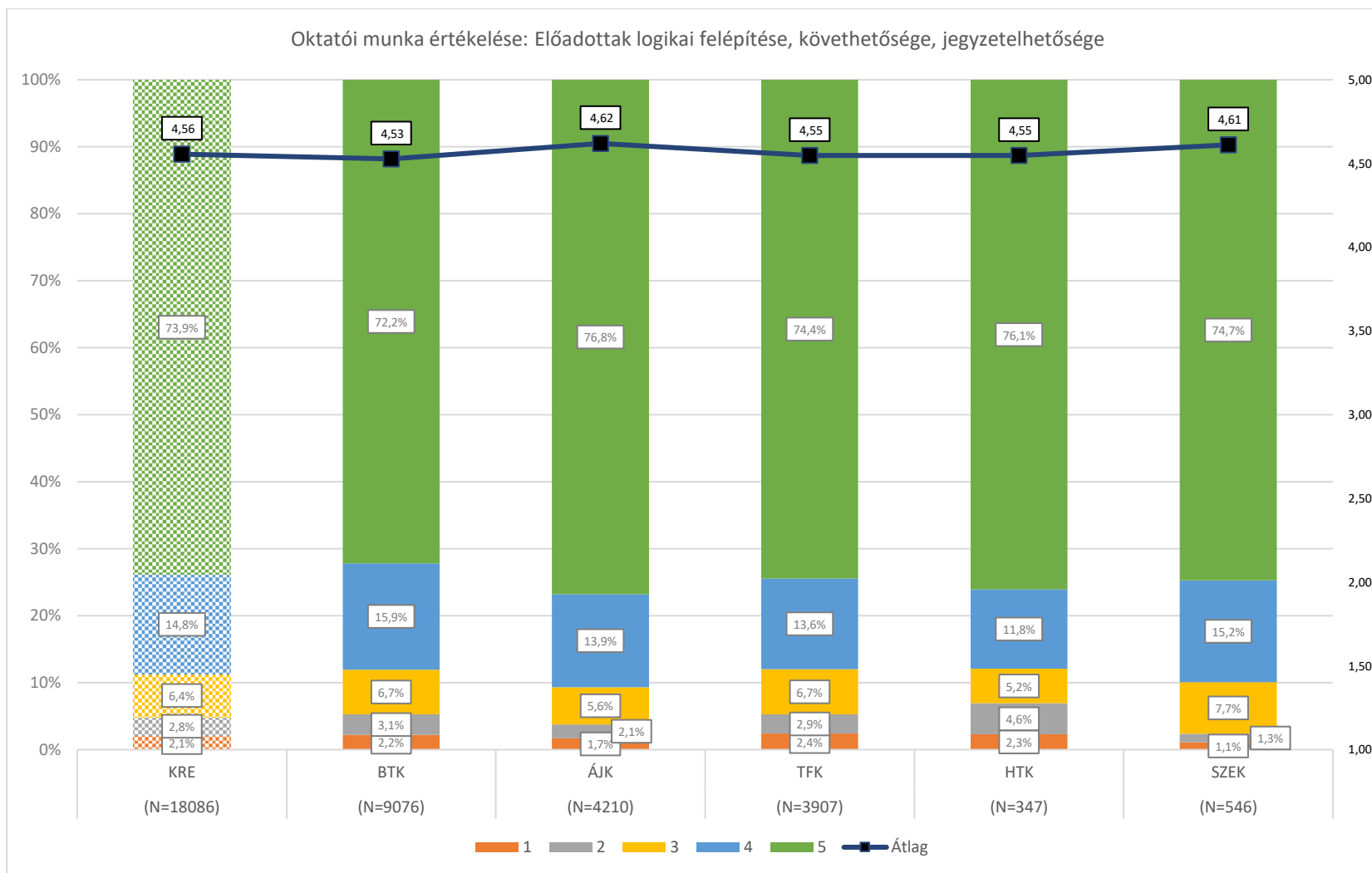
Érdekes, hogy az egyes szempontok megítélésének átlagok alapján felállított sorrendje karonként is az összegyűjtött mintázatot mutatja: a válaszadó hallgatók leginkább az *oktatók felkészültségével* elégedettek, ezt követi a *segítőkézség*; az *előadottak logikai felépítése, követhetősége, jegyzetelhetősége* és végül *előadásmód*, mellyel a hallgatók a legkevésbé elégedettek. E sorrendet csupán a HTK válaszadó hallgatóinak a *segítőkézség* esetén adott kiugróan magas pontszáma (átlag=4,8) bontja meg. Ez az átlag nemcsak a karon belül a többi szemponttal összehasonlítva a legmagasabb, hanem a többi kar *segítőkézségére* kiszámolt átlag pontszámával összehasonlítva is. (7. a. ábra)

A kari különbségekre helyezve a fókuszot látható, hogy az átlagok közötti eltérések nem mondhatók jelentősnek: a *segítőkézség* esetén 0,2, míg a többi szempont esetén az egyes karok átlagai közötti eltérés nem éri el a 0,1-et. Az *oktatók felkészültségét* és az *előadottak logikai felépítését* a SZEK és az ÁJK válaszadó hallgatói ítélik meg kicsit pozitívabban, az *előadásmódja* az ÁJK és a TFK oktatóinak, míg a *segítőkézsége* a HTK-n kívül a SZEK oktatóinak jobb a hallgatók megítélése szerint (a többi karhoz képest). (7. b. ábra)

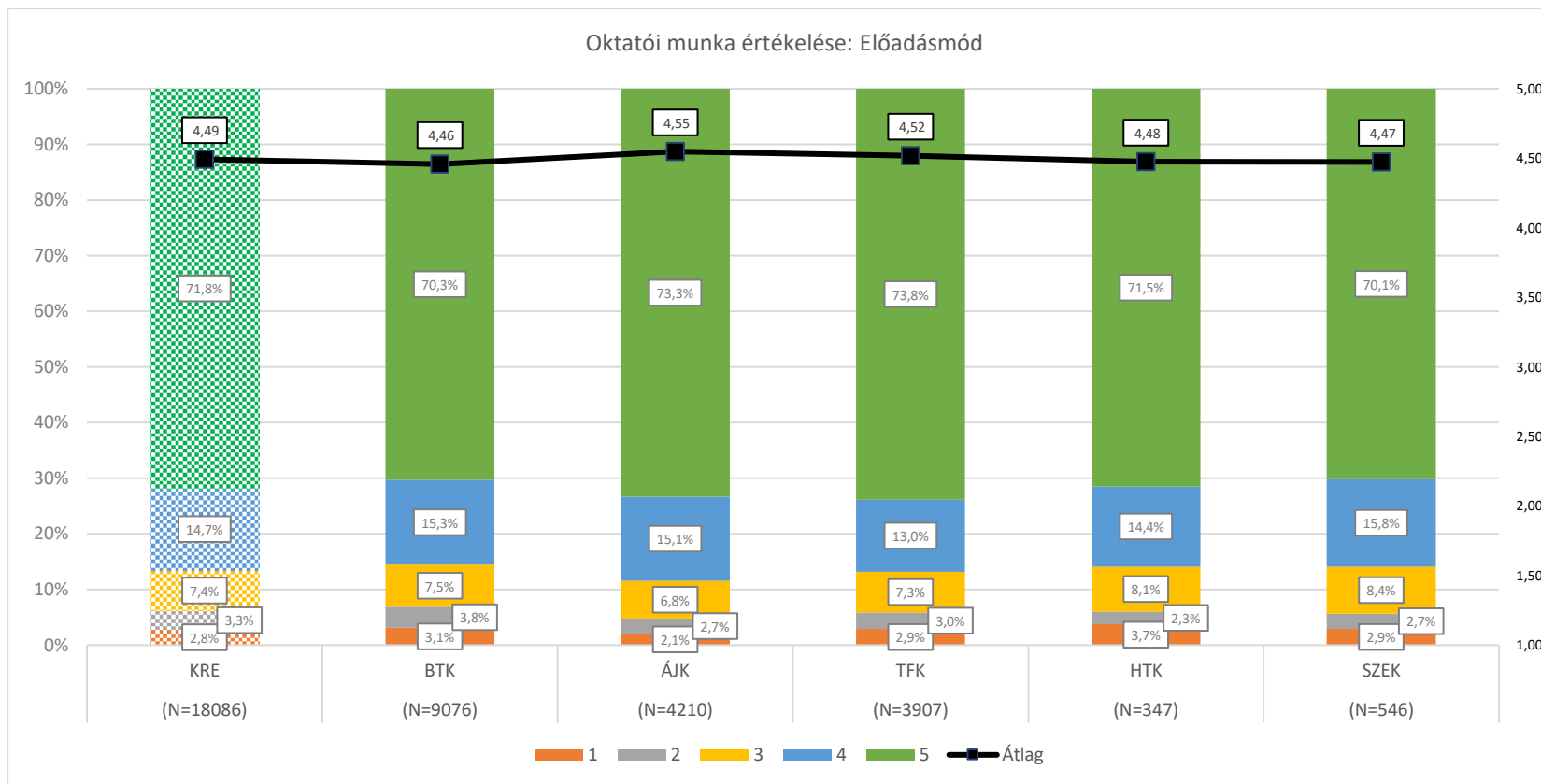
A fenti eredmények szerint tehát érdemes figyelmet fordítani – a legalacsonyabb átlagokkal rendelkező – oktatói előadásmód fejlesztésére, mivel ennek formálása közvetlen hatással lehet a többi vizsgált tényezőre is.

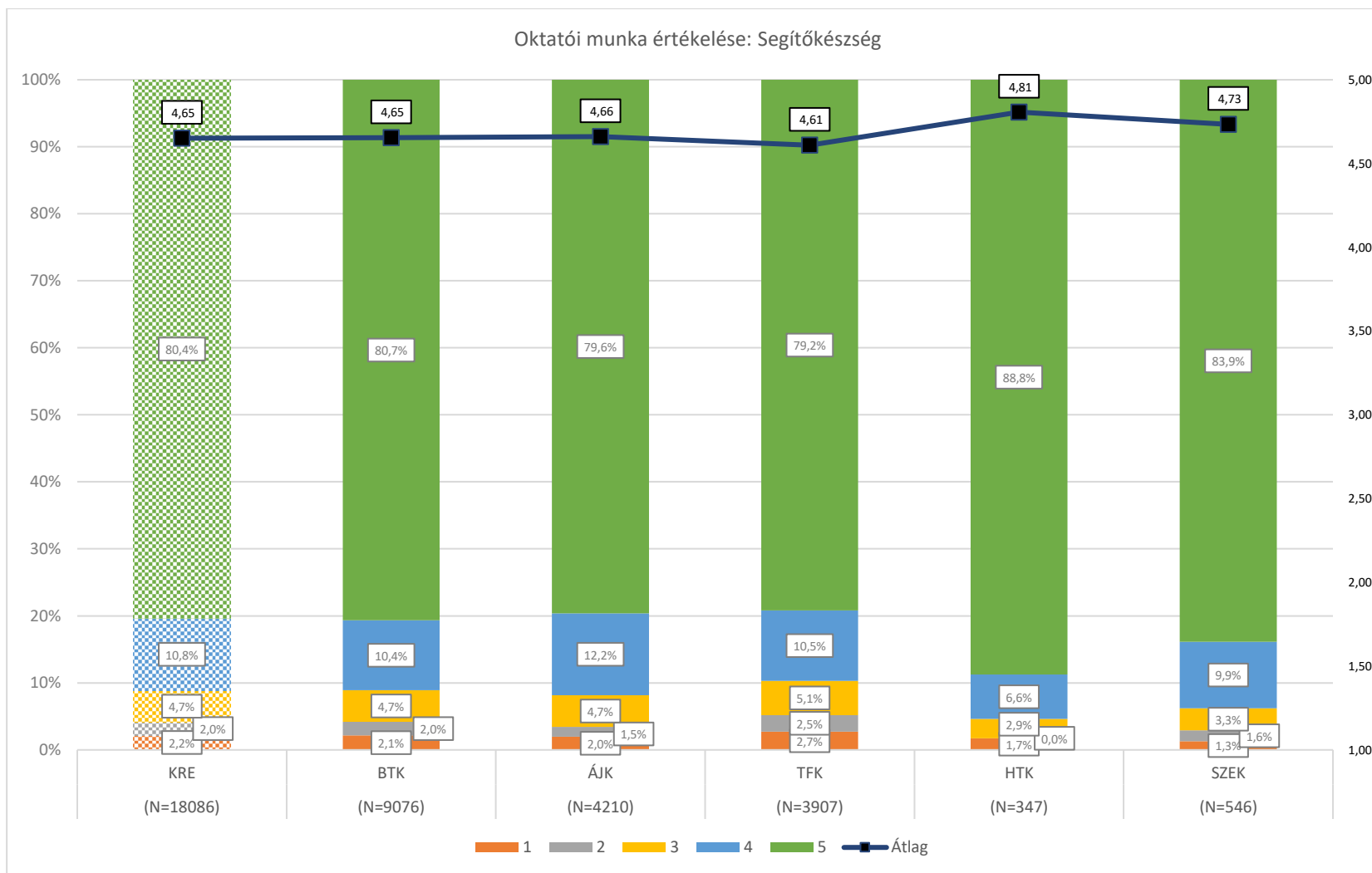
3. ábra: Órai felkészültség értékelése

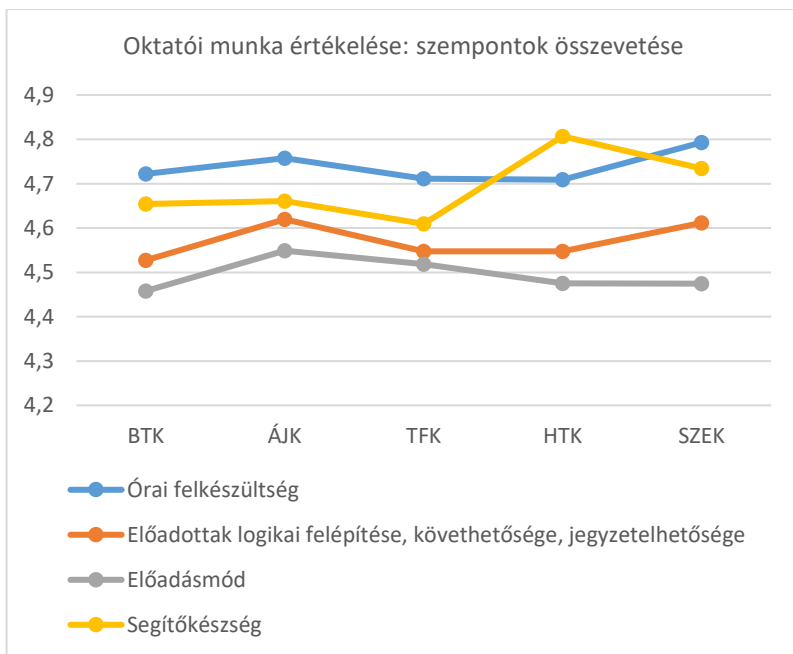
4. ábra: Előadottak értékelése

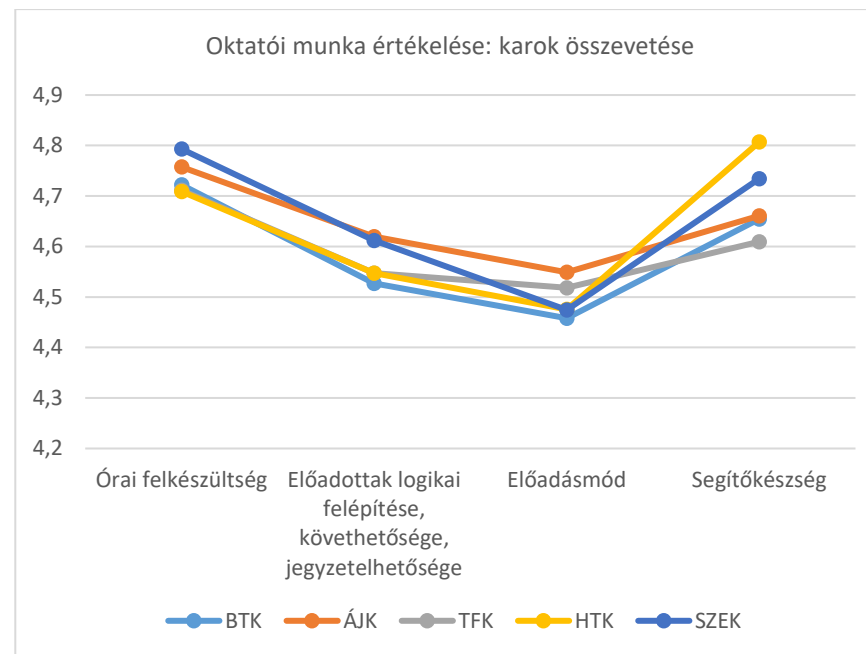
5. ábra: Előadásmód értékelése

6. ábra: Segítőkézség értékelése

a. Szempontok összevetése

b. Karok összevetése

7. ábra: Oktatói munka értékelése: összehasonlítások

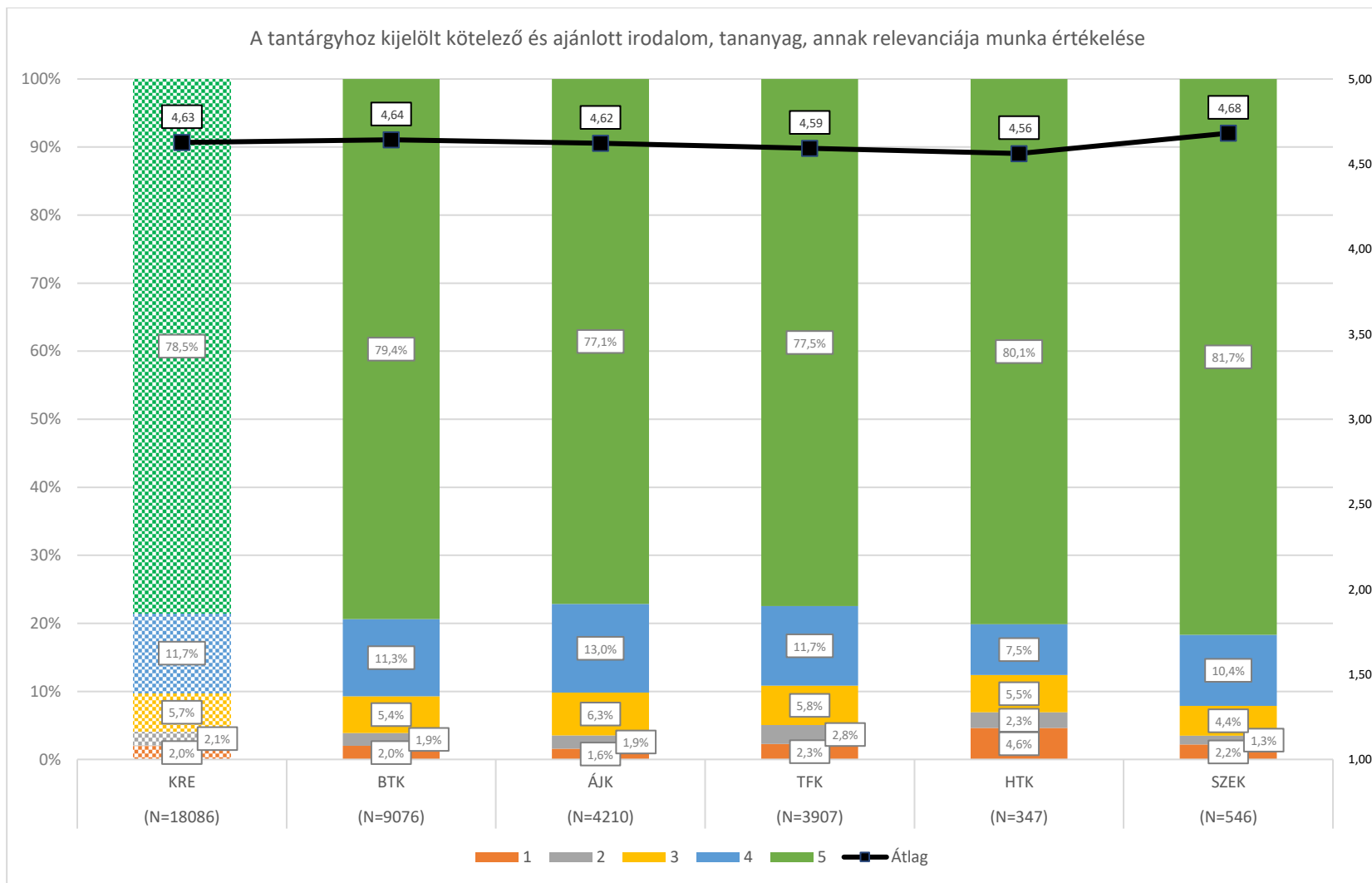
Kijelölt irodalmak és követelményrendszer értékelése

Az oktatás minőségbiztosítása érdekében kiemelt fontosságú, hogy képet kapjunk a kijelölt irodalmakról és a követelményrendszeréről. Az OMHV kérdőív erre vonatkozóan két kérdést tett fel: (1) *Értékelje a tantárgyhoz kijelölt kötelező és ajánlott irodalmat, tananyagot, annak relevanciája szempontjából* és (2) *Értékelje a követelményrendszer egyértelműségét és annak következetes alkalmazását*. A válaszokat az oktatói munka értékeléséhez hasonlóan egy 5 fokú skálán kellett megadni, ahol az 1-es jelentette a legrosszabb, az 5-ös a legjobb értékelést.

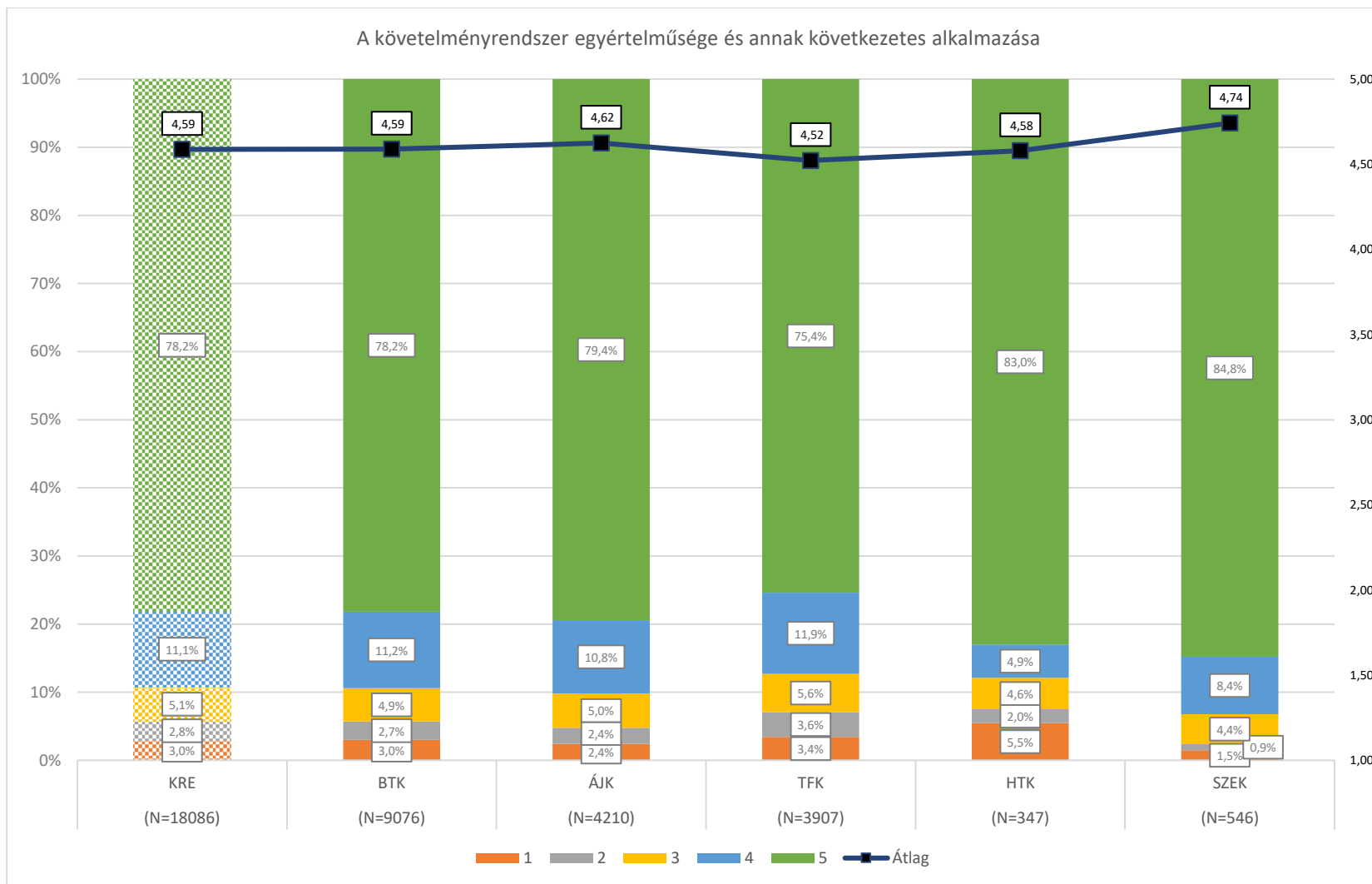
Mindkét kérdés esetén - csak úgy, mint az oktatói munkára vonatkozó kérdéseknél - leggyakoribb volt az 5-ös válasz: *a tantárgyhoz kijelölt kötelező és ajánlott irodalom, tananyag értékelése* esetén összegyűjtési szinten 78,5%; *a követelményrendszer egyértelműségének és következetes alkalmazásának értékelése* esetén 78,2%. Az összegyűjtési átlagok rendre 4,63 és 4,59. (8-9. ábra)

A karonkénti átlageredmények között *a tantárgyhoz kijelölt kötelező és ajánlott irodalom, tananyag értékelése* esetén 0,12 a maximális eltérés. Leginkább a SZEK válaszadó hallgatói elégedettek (átlag: 4,68); legkevésbé a HTK (átlag: 4,56) és a TFK (átlag: 4,59) hallgatói. Érdekes, hogy a HTK (a többi karhoz képest) alacsonyabb átlageredményét ezúttal nem az 5-ös válaszok alacsonyabb aránya, hanem inkább az 1-es válaszok magasabb aránya (és emellett a 4-es válaszok alacsonyabb aránya) okozza.

A követelményrendszer egyértelműségével és következetes alkalmazásával az átlagok alapján legelégedettebbek szintén a SZEK válaszadó hallgatói (átlag: 4,74) és legkevésbé elégedettek a TFK hallgatói (átlag: 4,52). Az átlagok közötti maximális eltérés itt már 0,22.

8. ábra: Kijelölt irodalmak értékelése

9. ábra: Követelményrendszer értékelése

Összefoglalás

Összességében elmondható, hogy a hallgatók 2020/2021 2. félévében kifejezetten pozitív véleménnyel voltak az oktatók munkája kapcsán, melyet a legmagasabb (5) értékelések magas arányai mellett a hallgatói átlag elégedettségek is igazoltak.